

Ἄλλος περιηγητὴς κατὰ τὴν Νότιον Ἀφρικὴν ἱστορεῖ τὰ ἐπόμενα·—'Τὰ ἀμαξία μας, ὑποχρεωθέντα νὰ κομῶσι μεγάλον γῆρον, ἐφθασαν τέλος παντῶν ἐστάσαμεν δὲ τὴν σκηνὴν, καὶ, ἀφοῦ ἐτακτοποιήσαμεν τὰ πεντα, ἐπλαγιάσαμεν, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον μᾶς ἐξύπνισεν ἡ ταραχὴ διότι περὶ τὸ μεσονύκτιον τὰ βοσκήματα καὶ ἄλογα, τὰ ὁποῖα ἔστεκαν εἰς τὸ μῖσον τῶν ἀμαξίων, ἤρχισαν νὰ πηδᾶσι καὶ νὰ τρέχωσι, καὶ εἰς τῶν ἀγωγιάτῶν νὰ φωνῶζῃ, ἵστε καθεὶς ἄρμησεν ἔξω μὲ τὸ τουφέκιόν του. Τριόκοντα περίπου βήματα ἀπέχων τῆς σκηνῆς ἔστεκε λέων, ὅστις, ἰδὼν ἡμᾶς, ἐπροποτήσεν ἄλλα τόσα βήματα μακρότερον, ὅπισθεν μᾶς ἀκόνθης, φέρων κατὰ μεθ' ἑαυτοῦ, τὸ ὁποῖον ἐγὼ ἐνόμισα βῶδιον· ἐρρίψαμεν ὑπὲρ τὰς ἐξήκοντα βολὰς εἰς τὴν ἄκανθαν, καὶ κατετρυπήσαμεν αὐτὴν· δὲν ἐφῆνη ὅμως κίνημά τι. Ὁ νοτιανατολικὸς ἄνεμος ἐφύσα δυνατὰ, ὁ οὐρανὸς ἦτον αἴθριος, καὶ ἡ σελήνη ἔλαμπε καθαρῶτατα, ἵστε ἠμπορούσαμεν εὐκόλως νὰ διακρίνωμεν τὰ τοσοῦτον ἀπέχοντα.

'Αφοῦ καθυσύχασαν πάλιν τὰ ζῶα, καὶ ἤρχισα νὰ βλέπω ἐὰν ἤμεθα κατὰ πάντα εἰς εὐταξίαν, παρετήρησα ὅτι ἔλειπεν ὁ φύλαξ ἀπ' ἐμπροσθεν τῆς σκηνῆς. Ἐφωνοξαμεν μ' ὄλην μας τὴν δύναμιν, ἀλλ' εἰς μάτην· οὐδεὶς ἀπεκρίθη· ὤθεν ἐσυμπεράνα ὅτι ὁ λέων εἶχε τὸν ἐπορευῆν. Τρεῖς τέσσαρες ἐπροχώρησαν μετὰ πολλῆς προσοχῆς εἰς τὴν ἄκανθαν, διὰ τὰ ἰδῶσιν ἂν ἠμπόρουν νὰ ἀνακαλύψωσιν ἔχνησιν τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' ὑπέστρεψαν κατατρομασμένοι, διότι ὁ λέων, σηκωθεὶς, ἤρχισεν νὰ βρυχᾶται. Εἵρηκαν δὲ τὸ τουφέκιον τοῦ φύλακος, καὶ τὸν σκοῦφον καὶ τὰ σόνδαλά του. Ἐσύραμεν πάλιν περὶ τὰς ἑκατὸν βολὰς εἰς τὴν ἄκανθαν, πλὴν λέοντα δὲν ἐβλέπαμεν· ὤθεν ἐσυμπεράναμεν ὅτι ἐσκοτώθη ἢ ἔφυγε. Διὰ τὸ νὰ βεβαιωθῶμεν, ἐπέμψαμεν ἕνα, δῶσαντες εἰς αὐτὸν ἀναμμένον δαυλόν. Ἀλλ' ὡς ἐπλησίασεν εἰς τὴν ἄκανθαν, ὁ λέων ἐβρυξε τρομερὰ, καὶ ἐπήδησε κατεπάνω του· ἐρρίψεν ἐκεῖνος τότε τὸν δαυλόν, οἱ δὲ λοιποὶ ἔσυραν περὶ τὰς δέκα βολὰς, ἵστε ὁ λέων ὠπισθοδρόμησεν εἰς τὸν πρότερον αὐτοῦ τόπον.

'Ὁ ριφθεὶς ἐπὶ τὸν λέοντα δαυλὸς εἶχε πέσειν εἰς τὸ μέσον τῆς ἀκόνθης, καὶ, βοηθούμενος ἀπὸ τὸν δυνατὸν ἄνεμον, ἤρχισεν νὰ ἀναδίδῃ μεγαλὴν φλόγα, ἵστε ἠδυνάμεθα νὰ βλέπωμεν καθαρῶτατα διὰ μέσου αὐτῆς. Ἐξηκολούθησαμεν τὴν πυροβόλησιν· ἡ νύξ παρήλαθε, καὶ ἤρχισαν τὰ χαράγματα· πᾶς ἕνας τώρα ἐνεψυχώθη, καθότι, ἐπειδὴ ἡ ἄκανθα εὐρίσκετο εἰς τοὺς πρόποδας ἀποτόμου λόφου, ὁ λέων δὲν ἠμπόρει νὰ φύγῃ ἐκεῖθεν χωρὶς νὰ ἐκτεθῆ ὀλότελα. Ἐπτὰ, λαβόντες θέσιν εἰς τὰ μακρυνότερα ἀμαξία, ἐφύλατταν αὐτὸν, ἵστε νὰ σκοπεύσωσιν ἐναντίον του ἐὰν ἤθελεν ἐκβῆν. Τέλος, πρὶν καλοφέγῃ, ἐπροπάτησεν ἄνω τοῦ λόφου μὲ τὸν ἀνθρώπον εἰς τὸ στόμα του· ἐρρίψαμεν δὲ τεσσαράκοντα βολὰς, χωρὶς κάμμία νὰ τὸν εὔρη, ἂν καὶ τινὲς ὑπῆγαν σιμῶτατα. Ὅσακις τοῦτο συνέβαινε, ἔστρεψεν ὁ λέων πρὸς τὴν σκηνὴν, καὶ ἤρχετο βρυχώμενος

πρὸς ἡμᾶς· εἶμαι δὲ γνώμης, ὅτι, ἂν τὸν ἐκτυποῦσε κάμμία πάλλα, ἤθελεν ὀρμήσειν κατὰ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς σκηνῆς.

'Αφοῦ τέλεια ἐξημέρωσε, τινὲς φρονούντες ὅτι ὁ λέων πρέπει νὰ ἐπληγῶθῃ, καὶ μάλιστα νὰ ἐφόφησε διὰ τὴν πληγὴν, ἠθέλησαν νὰ ὑπαγῶσιν εἰς ζήτησιν αὐτοῦ, ἵστε τουλάχιστον νὰ εὔρωσι καὶ νὰ θάψωσι τὸ πτώμα τοῦ συντρόφου των, τὸν ὁποῖον ὑπέθεταν ὅτι ὁ λέων διὰ τὴν ἀδιοκοπον πυροβόλησιν δὲν εἶχε λαβεῖν καιρὸν νὰ καταφογῇ εἰς τὸ διαστήμα τῆς νυκτός. Τοὺς ἔδωκα τὴν ἄδειαν, μὲ συμφωνίαν νὰ λαβῶσι πολλοὺς ἐνόπιους Ὀττεντότους, καὶ νὰ μὴ ριφκοινδυνεύσωσιν. Ἐπτὰ λοιπὸν ἐκ τῶν ἀνθρώπων μου, βοηθούμενοι ἀπὸ τεσσαράκοντα τρεῖς Ὀττεντότους, ἠκολούθησαν τὰ ἔχνη τοῦ θηρίου, καὶ ἤσαν αὐτὸ ὡς ἡμίσειαν λεύγαν μακρὰν, κείμενον ὅπισθεν μικροῦ θομνοῦ. Οἱ Ὀττεντότοι ἐφώναζαν, καὶ αὐτὸς, πηδήσας ἐπάνω, ἔτρεξε νὰ φύγῃ, ἐκεῖνοι δὲ ὄλοι τὸν ἠκολούθησαν. Ὁ λέων τέλος ἐγύρισεν, καὶ, βρυχώμενος τρομερῶτατα, ἄρμησεν μέσα εἰς τὸ πλῆθος. Οἱ ἀνθρώποι μου, ἀποσταμένοι καὶ συγκεχυμένοι ἀπὸ τὸ τρέξιμον, ἐπυροβόλησαν μὲν, πλὴν ἀπέτυχαν· ἐκεῖνος τότε, λαβὼν ἀκόμη θάρρος πλειότερον, ἔπεσε κατεπάνω των. Ὁ ὀπλαρχηγὸς τώρα ἔκαμε πρᾶξιν γενναίαν εἰς βοήθειαν δύο ἀνθρώπων του· τὸ τουφέκιον τοῦ ἐνὸς δὲν εἶχεν ἐπάρειν φωτίαν, ὁ δὲ ἄλλος ἀπέτυχεν· ὁ λέων ἦτον ἤδη σιμῶτων, καὶ ὁ ἀρχηγὸς Ὀττεντότος, βλέπων τὸν κίνδυνον, ἐμβῆκεν εἰς τὴν μέσην τῶν ἀνθρώπων καὶ τοῦ λέοντος, τόσον ὅμως πλησίον, ἵστε οἱ ἄνθρωποι τοῦ θηρίου ἠγγίξαν τὸ ἐπανωφόριόν του. Μὲ θαυμαστὴν ἐπιτηδειότητα καὶ ταχυκινήσιν ἀπέρριψε τὸ φόρεμα, καὶ ἐμαχαίρωσεν αὐτό. Πόρρατα, δραμόντες οἱ ἄλλοι Ὀττεντότοι, τὸ ἐμαχαίρωσαν καὶ αὐτοί. Μ' ὄλον τοῦτο, ὁ λέων δὲν ἔπαυσεν ἀπὸ τὸ νὰ βρυχᾶται καὶ νὰ πηδᾷ, καὶ μάλιστα ἐσύντριψε μερικὰ τῶν ὄπλων των. ἕωσού μίαν πάλλα, εὐροῦσά τον εἰς τὸ ὄμμα, ἔκαμεν αὐτὸν νὰ γυρίσῃ ἄνω κάτω, καὶ τότε πλέον τουφεκισθεὶς ὑπὸ τῶν λοιπῶν ἐσκοτώθη. Ἦτο δὲ θηρίον μεγαλώτατον, καὶ πρὸ ὀλίγου καιροῦ εἶχεν ἀρπάσειν καὶ καταφάγειν ἕνα Ὀττεντότον.

ΑΓΡΙΟΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΑΝ.

Εἰς τὸ νοτιανατολικὸν ἄκρον τῆς Γαλλίας, πλησίον εἰς τὰ Ἱταλικά σύνορα, εὐρίσκονται ἀνθρώποι τινὲς

εἰς ἀγρίαν σχεδὸν κατάστασιν. Μόνον αὐτῶν ἔργον, ἔκτος ὀλιγωτατῆς αἰγοτροφίας καὶ γεωργίας, εἶναι ἡ ἀνθρακοποιία. Αἱ καλύβαι αὐτῶν εἶναι ἀγροικότατα κτισμένοι ἀπὸ λάσπην ἢ πέτρας, ἓνα μόνον ἔχουσαι θάλαμον, ὅστις ὅμως φαίνεται ὡπσοῦν διηρημένος· τὸ πάτωμα χωρίζεται εἰς τρία μέρη, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ μὲν ἔμπορῆ νὰ ὀνομασθῆ σαλα ἢ ἀριστητήριον, τὸ δὲ κοιτῶν, καὶ τὸ ἄλλο κτηνοστάσιον. Εἰς τὸ ἀριστητήριον ἔχουν δύο πέτρας, αἵτινες χρησιμεύουν ὡς πυρεστία· τρεῖς τέσσαρες μεγαλήτεροι πέτραι ἢ κορμοὶ ξύλου συνιστοῦν τὰς καθέκλας των. Καπνοδόχη δὲν ὑπάρχει, ἀλλὰ μόνον τρύπα εἰς τὴν στέγην διὰ νὰ ἐξέρχεται ὁ καπνός. Εἰς τὴν μέσσην τοῦ πατώματος εἶναι ὁ κοιτῶν, ἐστρωμένος ἀπὸ ἄχυρα ἢ ξηρὰ φύλλα, τὰ ὁποῖα ἀλλάσσονται σπανιώτατα· ἐπὶ τῆς κλίνης δὲ ταύτης πλαγιαζοῦν ἀναμεμιγμένοι ὄλοι, πατὴρ, μήτηρ, καὶ τέκνα. Ἡ στέγη ὅμως δὲν τοὺς χρειάζεται παρά τὸν χειμῶνα· διότι τὸ καλοκαίριον κοιμῶνται ὄλοι ὑπαίθριοι· εἶναι μάλιστα πολλότατοι, εἰς τοὺς ὁποίους οὐδέποτε χρησιμεύει ὁ κοιτῶν, ἐπειδὴ κοιμῶνται πάντοτε εἰς τὸ ὑπαίθριον, ὅσον καὶ ἂν ἦναι τὸ ψύχος ἢ ἡ δυσκρασία τοῦ καιροῦ. Ἡ τρίτη διαίρεσις ἀπονέμεται εἰς τοὺς ὄνους, οἱ ὁποῖοι τόσο καλῶς εἶναι γυμνασμένοι, ὥστε σπανίως ὑπερπηδοῦν τὴν γραμμὴν, ἥτις χωρίζει τὸ οἶκμά των ἀπὸ τὸ οἶκμα τοῦ κυρίου των.

Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἀγνοοῦν τὴν καθαριότητα, ὄχι ὀλιγώτερον παρά τὴν τρυφήν· αἱ κατοικίαι, ὡς καὶ τὰ πρόσωπά των, ἀηδιάζουν τὸν θεατὴν· τὰ μαλλία κρέμονται συμπεφυρμένα εἰς τοὺς ὤμους, καὶ τὰ γένεια δὲν ἐγγίζονται ποτὲ, ἕως οὗ νὰ ὑπερμακρύνωσι· τότε δὲ ἀφαιροῦν αὐτὰ μὲ μάχαιραν ἢ ἄλλο κοπτερὸν ὄργανον. Ἡ ἐνδυμασία των γίνεται ἀπὸ χονδρὸν ὑφασμα, κομμένον χωρὶς τινὰ τέχνην. 'Μίαν τῶν ἡμερῶν,' λέγει ὁ Γάλλος συγγραφεὺς, ἐκ τοῦ ὁποῖου ἐρανεζόμεθα ταῦτα, 'ἶδα ἓνα τῶν ἀνθρώπων τούτων, ὅστις, ἀφοῦ ἠγόρασε κομμάτιον πανιού, ἐκβαλε μάχαιραν ἀπὸ τὴν ζώνην του, κ' ἔκαμε δύο τρύπας εἰς αὐτὸ, διὰ τῶν ὁποίων ἐπέρασε τοὺς βραχιόνάς του, ἔπειτα δὲ μὲ δύο μεγάλα ξύλινα καρφοβέλινα ἐστερέωσεν ἐπάνω του τὸ ἀλλόκοτον τοῦτο ἐπανωφόρεμα.'

Εἰς τὸ διαστημα τοῦ καλοκαιρίου οἱ ἄνθρωποι οὗτοι γενικῶς κοιμῶνται τὴν ἡμέραν· κάποτε βλέπονται εἰς τὴν κορυφὴν βράχου, εἰς μεγαλὴν βακτηριαν ἐπιστηριγμένοι, σκεπασμένοι ἀπὸ δέρματα, καὶ διόλου ἀκίνητοι. Τὰς νύκτας διαγοῦν εἰς τὰ δάση μεταξύ τῶν βραχῶν, τὰς αἶγας φυλασσόντες ἀπὸ τὰς προσβολὰς τῶν λύκων, οἵτινες ὑπερπερισσεύουν εἰς τὰ δάση ταῦτα. Αἱ ὀξεῖαι δὲ καὶ ἄγριοι κραυγαὶ των φοβίζουσι τοὺς κατὰ τύχην ἐκεῖ ὀδοποροῦντας.

Φαίνονται σχεδὸν ἄμοιροι ἀπὸ ιδέας. "Ὅταν ὀμιλοῦσι πρὸς αὐτοὺς ξένοι, εἴτε εἰς πανηγύρεις, εἴτε εἰς ἄλλα μέρη ὅπου ἡ ἀνάγκη τοὺς βιάζει νὰ προστρέξωσιν, ἀπακρίνονται μόνον ναί, ἢ ὄχι, ἢ συγχρότερον κάμουν σχῆμά τι ἀνυπομονησίας, ἢ καὶ χασκουν ὡς μωροί. Μεταξὺ των σπανίως συνομιλοῦν· πληκτικὴ τις σιωπὴ

κυριεῦει εἰς τὰ οἰκήματα καὶ τὰ δάση αὐτῶν, τὴν ὁποίαν δὲν διακόπτουν εἰμὴ ὀξεῖται κραυγαὶ καὶ ἄγριοι ὀλολυγμοί.

Μ' ἔλα ταῦτα, δὲν κατηγοροῦνται ὡς σκληροί, οὐδ' ἐνοχλοῦν κατὰ τινὰ τρόπον τοὺς πολιτισμένους αὐτῶν γείτονας, ἢ τοὺς ξένους, ὅσοι κατὰ τύχην ἐμβῶσιν εἰς τὰ ὄρια των· εἶναι ἀπλῶς ἀμαθεῖς, καὶ τοῦτο κατὰ φυσικὸν λόγον· διότι σχολεῖα, ἢ ἄλλοι τρόποι διδασκαλίας, δὲν ὑπάρχουν μεταξύ των, καὶ προσέτι στεροῦνται, διὰ τὴν τοποθεσίαν αὐτῶν, πάσης σχέσεως μὲ πλεόν καλλιεργημένους λαούς.—οὔτε ἀπὸ παράγγελμα, οὔτε ἀπὸ παραδειγμα ὠφελήθησαν ποτέ. Αἱ μόναι ιδίαι, τὰς ὁποίας ἔχουν ἔκτος τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰς ἀμέσους χρεῖας των, εἶναι ἡ πίστις ἀξιογελάστων τινῶν οἰωνῶν, παλαι ποτὲ γενικῶς παραδεδεγμένων εἰς τὴν Εὐρώπην.

Ἐσχάτως ἔγινε μικρὰ τις ἠθικὴ βελτίωσις τῶν ἡμαγρίων τούτων, χρεωστουμένη εἰς τοὺς φιλανθρωπικούς ἀγῶνας τῶν ἱερῶν τῆς περιχώρου· παρεκκλήσια τινὰ ἠκοδομήθησαν ἐπὶ τῶν μεθωρίων, καὶ ὀλίγοι τινὲς ἀκροῦζονται τὰ ἐκεῖ παραδιδόμενα ἠθικῆς καὶ θρησκευτικῆς μαθήματα. Μὲ τοιαῦτα μέσα, πλεόν ὅμως ἐκτεταμένα, καὶ μάλιστα βοηθούμενα ὑπὸ τῆς κατασκευῆς δρόμων διὰ τῆς χώρας αὐτῶν, ἐνδέχεται γρήγορα νὰ πολιτισθῶσι, καὶ οὕτω ν' ἀποβάλλῃ ἡ Γαλλία τὸ ὄνειδος ὅτι ἔχει κατοίκους τόσο πολὺ μᾶλλον τῶν λοιπῶν Εὐρωπαίων ἐξευτελισμένους.

Η ΑΓΑΘΟΤΗΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ.

ΜΕ ποῖα λόγια δυνάμεθα ν' ἀποδείξωμεν πᾶσαν τὴν ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ; Οἱ οὐρανοί, ἡ γῆ, ἡ θάλασσα, καὶ μάλιστα πᾶσα ἡ κτίσις, μεγαλοφώνως ἀναγγέλλουν τὴν ἀγαθότητά του. Εἰς πάντας εἶναι καλὸς ὁ Θεός, καὶ οἱ οἰκτιρμοὶ του εἶναι ἐπάνω εἰς ὅλα τῶν χειρῶν του τὰ ἔργα. Ποτὲ ὅμως δὲν φαίνεται ἡ ἀγαθότης αὐτοῦ καθαρώτερον παρ' ὅταν εἰσακούῃ τοῦ λαοῦ του τὰς προσευχάς. Δὲν ἀκούει μόνον τὰς προσευχάς των, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀνταμείβει διότι ἔρχονται καὶ ζητοῦσιν ἀπ' αὐτόν.

Πράττουν οἱ ἄνθρωποι τοιοῦτοτρόπως; Ἐπεριποιήθη ποτὲ κάνεις οὕτω πτωχὸν ζητοῦντα ἐλεημοσύνην; Ἐλαβεν αὐτὸς ποτὲ ὄχι μόνον ἐλεημοσύνην καθ' ὄλην τὴν ἔκτασιν τῆς ἐπιθυμίας του, ἀλλὰ καὶ μὲγάλον βραβεῖον διὰ τὰς ἐνοχλήσεις του;

Τοῦτο ὅμως πραττεῖ ἡ ἀγαθότης τοῦ Θεοῦ εἰς τοὺς παρακαλοῦντας αὐτόν. Τοὺς ἀνταποδίδει εἰς τὸ φανερόν, καὶ τοὺς χαρίζει ἀσυγκρίτως περισσότερα ἀπ' ὅσα ζητοῦσιν ἢ καταλαμβάνουσι.

Ὁ Σολομὼν ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν Θεὸν σοφίαν καὶ σύνεσιν διὰ νὰ κυβερνᾷ τὸν λαόν του, καὶ ὁ Θεὸς τὸν ἔδωκε ταύτας, καὶ προσέτι ὅσα δὲν ἐζήτησε, πλοῦτον δηλαδὴ καὶ δόξαν, ὥστε δὲν ἦτο βασιλεὺς κάνεις πλοῦσιος καὶ ἐντιμος ὡς ἐκεῖνος, οὔτε πρὶν αὐτοῦ, οὔτε μετ' αὐτόν, ἐπάνω εἰς τὸν θρόνον τοῦ Ἰσραήλ.